

ดวงจันทร์ กลาง ดวงใจ

น้องนุชาธรรม แต่
คุณยายอาจารย์ มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง
ผู้ให้กำเนิดวัดพระธรรมกาย
วันพฤหัสบดีที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๔

คำนำ

เวลาที่อยู่ใกล้ชิดคุณยาย
รู้สึกอบอุ่น และเป็นสุขใจมาก
บางครั้งที่ทำอะไรไม่ถูกต้อง
ท่านจะเมตตาสั่งสอนเสมอ
คุณยายสอนเรื่องที่อยู่ใกล้ตัว
แต่น้อยคนนักที่จะมองเห็นได้
คุณยายไม่ได้เรียนหนังสือ
เรียนแต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระ-
สัมมาสัมพุทธเจ้า

ก็สามารถทำให้เข้าใจโลก และชีวิตได้
อย่างสมบูรณ์

คุณยายจึงเป็นความสว่างท่ามกลาง
ความมืดมิด

เปรียบเหมือนดวงจันทร์ที่เต็มดวง
สว่างไสวอยู่บนท้องฟ้า

แม้ว่าโลกนี้จะหมุนไปอีกยาวนาน
สักเพียงไหน

คุณยายยังคงเป็นดวงจันทร์ กลางดวงใจ
ของข้าพเจ้า และทุกๆ คนตลอดไป

วิมล วิมล

สารบัญ

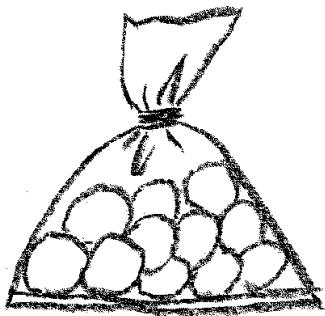
คำนำ	๓
ชนมของคุณยาย.....	๗
ไม่มีสิ่งใดขวางกั้นได้	๑๕
กระดาษแผ่นหนึ่งของคุณยาย.....	๒๔
วันที่คุณยายรู้ใจ	๓๑
คุณยายสอนไว้	๓๘
จงเป็นดั่งต้นข้าวที่เต็มรวง	๔๓
สติที่สมบูรณ์	๕๐
ภาษาของคุณยาย	๖๑
กำลังใจ...จากคุณยาย	๖๗
บ้านของคุณยาย	๗๓

ดวงจันทร์

กลางดวงใจ

๖

บนเมฆของคุณยาย

ทุกครั้ง...ที่คุณยายรับประทานอาหารเช้า
และกลางวันเสร็จ พี่อาร์พินธุ์จะพาคุณยายลุก
จากโต๊ะอาหาร มานั่งพักที่เก้าอี้นุ่มเหมือนเดิม
นั่งพักสักครู่หนึ่ง ก็จะพาคุณยายไปเปลี่ยน
อิริยาบถ เดินย่อยอาหารบริเวณรอบๆ กุฏิ

อาหารของคุณยายทุกจานมีช้อนกลาง
เสมอ เพราะเวลาที่มีอาหารเหลือ ก็สามารถ
ตักแบ่งใส่ถุงแจกใครๆ ได้อย่างสบายใจ ข้าพเจ้า

รับหน้าที่เก็บถาดอาหารของคุณยาย เก็บอาหารที่เหลือ และที่คุณยายไม่ได้ทาน ใส่ถุงเพื่อแบ่งให้กับแม่บ้าน ที่มาทำความสะอาดบริเวณรอบนอกกุฏิ ให้กับคนทำสวน ให้กับยาม

พอแบ่งแยกอาหารเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าก็จะนำไปให้แม่บ้าน คนสวน ขณะที่ข้าพเจ้าหิ้วถาดอาหารกำลังจะเดินออกนอกกุฏิ คุณยายท่านก็ถามว่า

“ไอ้หลานน้อย..เราจะไปไหนวะ”

ข้าพเจ้าก็กราบเรียนท่านว่า หนูจะเอาอาหารไปให้แม่บ้าน...กับคนทำสวนค่ะ

คุณยายท่านยิ้ม แล้วท่านก็พูดว่า “เออ

**..ดีแล้วไอ้หลานน้อย เอาไปให้เขานะ เขา
จะได้ช่วยเราทำงาน บอกเขานะว่ายายให้”**

พอเวลาแดดร่มลมตกดีแล้ว พี่อารีพันธุ์
จะพาคุณยายนั่งรถไปชมสถานที่ต่างๆ ภายใน
วัด ขณะเดียวกันก็จะให้ข้าพเจ้าเตรียมขนมที่
เก็บจากถาดอาหารของคุณยายทั้งมือเช้า และ
มือเพล และหาขนมไปเพิ่มอีกนิดหน่อยติดรถ
ไปด้วย

ขณะนั้นพี่อารีพันธุ์ทำหน้าที่ขับรถให้กับ
คุณยาย ข้าพเจ้านั่งถือถุงขนมอยู่เบาะหลัง
ของรถ

พอรถมาถึงป้อมยามหน้ากุฏิคุณยาย พี่

อารีพันธุ์จอดรถ หน้าต่างรถด้านที่คนขายนั่งก็
เปิดออก ข้าพเจ้ายื่นถุงขนมให้พี่อารีพันธุ์ พี่
อารีพันธุ์ส่งขนมถุงนั้นให้ที่มือของคนขาย

คนขายท่านยื่นถุงขนมให้กับยาม แล้ว
ท่าน ก็พูดว่า **“ทานขนมยายนะ”**

ยามลงไปนั่งคุกเข่ารับขนมจากมือของ
คนขาย พนมมือไหว้คนขายด้วยความปลื้มปิติ

รถแล่นช้าๆ มาเรื่อยๆ จนกระทั่งมาถึง
ป้อมยามอีกป้อมหนึ่ง รถก็จอด หน้าต่างรถ
ด้านที่คนขายนั่งก็เปิดออกอีกครั้งหนึ่ง ข้าพเจ้า
ยื่นถุงขนมให้พี่อารีพันธุ์ พี่เขาก็ยื่นขนมถุงนั้น
ให้คนขาย

คุณยายยื่นถุงขนมให้กับยามแล้วท่านก็พูดว่า **“ทานขนมยายนะ”** ยามกอดถุงขนมไว้แน่น แล้วก็พนมมือไหว้คุณยายด้วยความเคารพและปีติใจอีกเช่นกัน

บางครั้งเจอคนงานเก่าๆ แก่ๆ ที่ช่วยงานวัดมานาน คุณยายก็จะแจกขนมให้เขาไป เจอคนรู้จักคนคุ้นเคยท่านก็แจกไปเรื่อยๆ

จนกระทั่งพี่อารีพันธุ์เห็นว่าเป็นเวลาพอสมควรแล้ว จึงได้นำคุณยายกลับที่พัก รถแล่นกลับมาที่เส้นทางเดิม พอมาถึงป้อมยามหน้ากุฏิคุณยาย มียามคนใหม่มาแทนยามคนเก่า เพราะได้เวลาเปลี่ยนผลัดแล้ว พอยามวิ่งมาเปิดประตูรั้วให้รถเข้าไป

คุณยายท่านถามพี่อารีพันธุ์ว่า **“อารี-พันธุ์ เรามีขนมให้เขาไหม”**

พี่อารีพันธุ์หันหน้ามาทางข้าพเจ้า ข้าพเจ้าก็บอกพี่เขาไปว่า **“ขนมหมดแล้วค่ะ”**

พี่อารีพันธุ์ก็หันกลับไปกราบเรียนคุณยายว่า **“ขนมหมดแล้วค่ะยาย”**

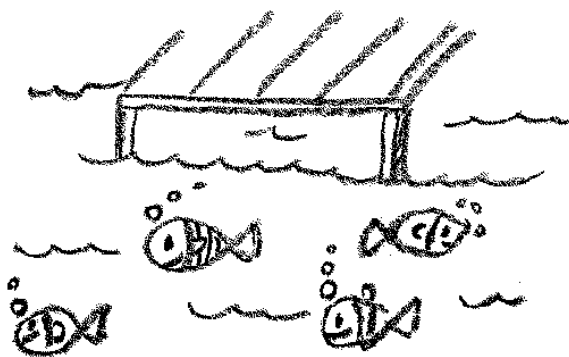
คุณยายพนมมือขึ้นแล้วท่านพูดกับยามคนนั้นว่า **“ขอให้คุณได้บุญกับยายเยอะๆ นะ”**

ยามลงไปนั่งคุกเข่าอยู่ด้านข้างประตูรถของคุณยาย ยกมือพนมก้มศีรษะลงต่ำ ไหว้คุณยายด้วยความเคารพยิ่ง

ขนมของคุณยายที่ให้กับยามคนนี่ช่าง
แปลกกว่าคนอื่นๆ เพราะเป็นสิ่งที่ไม่เห็น
แต่มีคุณค่ามากที่สุด

ขนมของคุณยายไม่มีวันหมด

ไม่วีสิ่งใดขวางกันได้

ที่กุฎีใหม่เป็นอาคารปูน จะสร้างคล้าย
เรือนปั้นหยา ๒ หลัง แต่ต่างกันที่มีระเบียงเป็น
ตัวเชื่อมอาคาร รอบๆ กุฎีจะปลูกต้นไม้ที่ให้ร่ม
เงา เช่น ต้นสัตบรรณ ลั่นทม ทองหลาง กร่าง
และไม้หอม เช่น แก้ว บุษุนาค ประยงค์
ชมนาด เมื่อถึงคราวออกดอก ไม้หอมเหล่านี้
ก็จะส่งกลิ่นหอมไปทั่วบริเวณกุฎี

ที่เรือนแรกจะมีโรงจอตรถ ถัดจากโรงจอตรถก็จะเป็นสนามหญ้าที่ถูกตกแต่งเนินดิน มีแผ่นหินสี่เหลี่ยมวางรองเป็นชั้นบันไดเรียงรายต่อกันไปที่คลองเล็กๆ ที่มีท่าไว้สำหรับให้อาหารปลา

วันไหนอากาศดี แดดร่มลมตก พี่อารี-พันธ์ุจะพาคุณยายมาที่ทำเลี้ยงปลานี้ และวันนี้...ก็เป็นอีกวันหนึ่งที่ข้าพเจ้าได้เป็นผู้ตระเตรียม แก้ว อี ผ้ารองตัก ถุงมือ และอาหารเลี้ยงปลาสำหรับคุณยาย ซึ่งมีทั้งขนมปังและอาหารปลาที่ทำมาจากเศษเนื้อปลาอัดเป็นเม็ดเล็กๆ

เมื่อคุณยายมาถึงที่ทำเลี้ยงปลา ข้าพเจ้าได้เอาถุงมืออย่างใสให้คุณยาย และปูผ้ารองตักให้

ท่าน จากนั้นก็จะใช้นิ้วมือติดลงไปในน้ำ ตัดน้ำ
เรียกปลามากินอาหาร ลักครู่ปลาทั้งหลายก็มา
ลอยตัวอยู่ที่ท่าน้ำนี้ มีทั้งปลานิลแดง, ปลาหมอ-
เทศ ปลาดุก ปลาสรวย ปลาตะเพียน

คุณยายโยนขนมปังให้กับปลาที่มอลอย
ตัวให้เห็น และท่านก็บอกให้น้ำเล็ก พี่อารีพันธุ์
และข้าพเจ้าช่วยกันโยนอาหารไปให้ปลาด้วย

ปลาเยอะมาก ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกจังเลย..
ลักครู่คุณยายก็หันมาบอกข้าพเจ้าว่า

**“โยนไปไกลๆ ให้อหลานน้อย ตรงนั้น
ยังไม่ได้กิน”**

ข้าพเจ้าก็รีบโยนไปตามที่คุณยายบอก

ทั้งที่ใจยังคิดไปว่าตรงโน้นไม่มีปลาหรือขยาย
มันมาตรงนี้หมดแล้ว

แต่ภาพที่ปรากฏให้เห็นในขณะนั้นมัน
สวนทางกับความคิดของข้าพเจ้า อาหารที่
ข้าพเจ้าโยนไปนั้นเป็นเหมือนของขวัญอันโอชะ
ของปลาตะเพียนน้อย และปลานิลแดง ที่ไม่
สามารถฝ่าฝูงปลาดุก และปลาสรวยเข้ามาได้
ข้าพเจ้าได้แต่คิดอยู่ในใจว่า

“ทำไมหนอคุณขยายท่านมองไกล และ
มองได้ทะลุปรุโปร่งเช่นนั้น”

ในท่ามกลางฝูงปลาดุก และปลาสรวย
ยังมีปลาหมอเทศผู้เชื่องช้า ดำมืด ดำโผล่ คอย

หาจังหวะที่จะแย่งอาหารให้ได้บ้าง แต่ก็ไม่สามารถแย่งได้สักที

เมื่อคุณยายท่านเห็นปลาหมอเทศแย่งอาหารไม่ทัน ท่านก็คอยรอจังหวะที่จะโยนเฉพาะเจาะจงให้กับปลาหมอเทศให้ได้อาหารเช่นกัน และแล้วปลาหมอเทศก็ได้รับอาหารที่คุณยายโยนให้ถึง ๓ ครั้ง

สักครู่หนึ่ง..พี่อาร์พันธุ้สังเกตเห็นว่าคุณยายท่านมีเหงื่อออกมาบ้างแล้ว จึงพาคุณยายกลับเข้ากุฏิ เพื่อให้ท่านได้พักผ่อน

ส่วนข้าพเจ้าก็เก็บอุปกรณ์ต่างๆ ที่นำมาใช้ให้เรียบร้อย ทำให้ท่าเลียงปลานี้สะอาด

ว่างเปล่าเหมือนเดิม

ขณะที่กำลังเก็บข้าวของอยู่นั้น...ก็คิด
ในใจว่า คุณยายนอกจากจะมองไกลแล้ว สายตา
ของท่าน ยังละเอียดถี่ถ้วนอีกด้วย

วันต่อมา..หลังจากเสร็จภารกิจภายใน
กุฏิแล้ว ข้าพเจ้าก็ออกมาเดินเล่นนอกกุฏิ มา
ยืนอยู่ที่ทำน้ำที่ให้อาหารปลา ก็มุดผิมน้ำให้
เห็นเงาหน้าของตัวเอง นอกจากจะได้เห็นหน้า
ของตัวเองแล้ว ยังมีหน้าปลาหมอเทศโผล่มา
ให้เห็นอีกด้วย

ข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่าจะเป็นตัวเดียวกับเมื่อ
วานหรือเปล่า จึงก้มดูให้แน่ใจ เห็นปานดำ

ปรากฏชัดอยู่ที่หัวของมัน ก็นึกในใจว่า ไซตัว
เดียวกันจริงๆ

วันต่อมา..เวลาเดิมข้าพเจ้าก็มายืนแถว
แขนที่ทำน้ำเลี้ยงปลา มองทิวสนที่ไหวไปตาม
กระแสลมอ่อนๆ มองนกที่กำลังบินกลับรัง
ได้ยินเสียงปลาตอดน้ำเล่นดังจ๋อมๆ

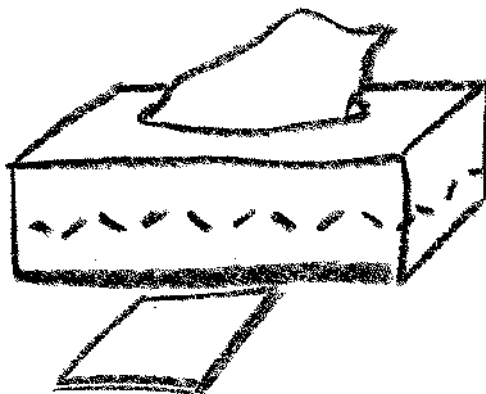
ข้าพเจ้าไม่ได้สนใจกับเสียงนั้นเลย ยัง
คงแถวแขนไปเรื่อยๆ จนกระทั่งข้าพเจ้ารู้สึก
ได้ว่าเสียงนั้นดังขึ้นและถี่ขึ้น จึงก้มหน้ามองไป
ที่ผืนน้ำนั้น แล้วก็ต้องร้องอุทานขึ้นในใจว่า
“เฮ้ย..ปลาหมอคางตัวเดิมนี่มาอีกแล้วหรือ”

ข้าพเจ้ารีบวิ่งจากทำน้ำเลี้ยงปลา เพื่อ

ไปนำอาหารมาให้มัน ตอนนั้นข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะ
อยากจะทำอาหารมาให้มันเร็วที่สุดเท่าที่ข้าทั้ง
สองของข้าพเจ้าจะทำได้ ขณะที่ให้อาหารปลา
นั้น ข้าพเจ้านึกถึงภาพของคุณยายที่พยายามโยน
อาหารให้กับเจ้าปลาตัวนี้

แม้วันนี้...ไม่มีคุณยายมาที่ทำน้ำเลี้ยงปลา
นี้อีกแล้ว แต่ภาพนั้นยังคงปรากฏชัดให้เห็น
เป็นภาพลักษณะของคุณยาย ที่ท่านได้แสดงให้เห็น
เห็นว่า กระแสแห่งความเมตตาอันบริสุทธิ์นั้น
ไม่มีสิ่งใดมาขวางกั้นได้

กระดาษแผ่นหนึ่งของคุณยาย

วันนั้น..เวลาประมาณบ่ายสามโมง
ข้าพเจ้าได้ไปรับบุญแทนเปิ้ล เพราะเปิ้ลต้อง
กลับไปทำภารกิจส่วนตัวที่บ้านพัก คุณยายนั่ง
อยู่บนเก้าอี้นุ่มตัวเดิม ข้าพเจ้าก็นั่งอยู่ข้างๆ
เก้าอี้ของท่าน คอยดูว่าท่านต้องการสิ่งใด

ในระหว่างนั้น...คุณยายจะชวนข้าพเจ้า
คุยบ้าง เล่าเรื่องในอดีตบ้าง ท่านเล่าว่า

“ยายไปขอแผ่นดินเขามา ขอเขามา

สร้างวัด ขอเขา ๕๐ ไร่ เขาให้หมดผืนเลย
เนี่ยวัดนี้ยายสร้างมา

หลวงพ่อัมมะ หลวงพ่อทวดตะ ยาย
ก็บวชให้ เราอยู่วัดมาก็ปีแล้ววะ”

ข้าพเจ้าตอบท่านว่า ๑๑ ปีแล้วคะคุณ
ยาย

คุณยายท่านบอกว่า “เออดี อยู่วัดนะ
กินข้าววัด ไปขอข้าวหลวงพี่หมุกิน พระหมู
ยายก็ให้ดูครัว ใครทำเลอะๆ เทอะๆ ไม่ได้
ยายให้พระหมูจัดการหมด...”

“ไอ้หลานน้อย หยิบกระโถนให้ยาย
หน่อย”

ข้าพเจ้าหยิบกระโถนที่ตั้งอยู่บนโต๊ะเคียง
แล้วยกไปรองที่ได้คางของท่าน ท่านจับกระโถน
ให้อยู่ในระดับที่พอดี แล้วก็บ้วนน้ำลายลงใน
กระโถน พอคุณยายบ้วนน้ำลายเสร็จ ข้าพเจ้า
ก็หยิบกระดาดาทิชชูให้ท่าน

ท่านก็บอกกับข้าพเจ้าว่า **“ยายมี
กระดาดแล้ว”**

กระดาดแผ่นนั้นถูกพับเก็บไว้ในชายแขน
เสื้อกันหนาวของคุณยาย คุณยายท่านได้ใช้
กระดาดแผ่นนั้นเช็ดที่ริมฝีปาก เช็ด ๑ ครั้ง ท่าน
ก็กลับด้าน แล้วก็เช็ดอีก ๑ ครั้ง

หลังจากนั้นท่านก็พลิกด้านที่ใช้แล้วไว้

ด้านใน ด้านที่ยังไม่ได้ใช้ไว้ด้านนอก พับเป็นสี่เหลี่ยมให้ชายเสมอกันทุกด้าน แล้วสอดไว้ในชายแขนเสื้อกันหนาวเหมือนเดิม

ตอนนั้น...ข้าพเจ้าคิดอยู่ในใจว่า เกิดมาไม่เคยเห็นใครพับกระดาดาชูชู่ได้ประณีตเหมือนอย่างคุณยายมาก่อนเลย ท่านจะแบ่งพับเป็นตอนๆ แต่ละตอนท่านจะใช้มือของท่านรัดทับกระดาดานั้นให้เรียบเสมอกันทุกๆ ตอนเลย

ข้าพเจ้าอดที่จะถามคุณยายไม่ได้ว่า “ทำไมคุณยายต้องเก็บกระดาดาชูชู่ไว้ในชายแขนเสื้อด้วยล่ะคะ”

คุณยายท่านหันมามองหน้าข้าพเจ้าลึกลับ

ครู แล้วท่านก็หยิบกระดาษแผ่นนั้นออกมา
ใหม่อีกครั้ง

ท่านสอนข้าพเจ้าว่า **“พอเราใช้ด้านนี้
เสร็จแล้วก็พลิกไปใช้อีกด้าน พลิกไป พลิก
มา แบบนี้นะ”**

กระดาษแผ่นนั้น ถูกพับไปพลิกมาอยู่บน
ตักของคุณยายอยู่หลายทบ จนครบทุกด้าน
เหลือด้านที่จะใช้ในครั้งต่อไปอีกด้านเดียว แล้ว
ท่านก็สอดเก็บไว้ที่เดิม

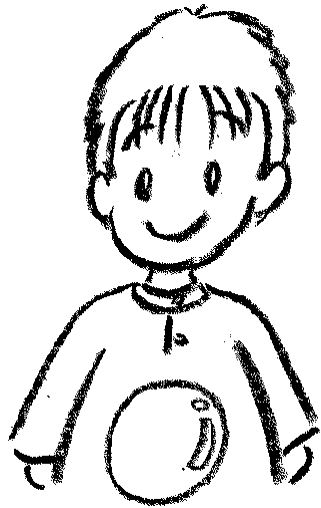
กระดาษแผ่นไหนที่ถูกใช้ครบทุกด้านแล้ว
ก็จะถูกนำมาเรียงพับซ้อนกันเป็นตั้งๆ เพื่อเก็บ
ไว้ใช้เป็นกระดาษรองซับน้ำลายในกระโถน ไม่

ให้น้ำลายนั้นติดกันกระโถน เวลาทำความ
สะอาดก็สามารถทำความสะอาดได้ง่าย

กระดาษแผ่นนี้..ถ้าไม่ได้มาอยู่ในมือ
ของคุณยายแล้ว ก็คงจะลงไปอยู่ในถังขยะ
ตั้งแต่ครั้งแรกที่ถูกนำมาใช้

**กระดาษแผ่นหนึ่งของคุณยายช่างมี
ค่าจริงๆ !**

วันที่คุณเขายรู้ใจ

๑๑.๐๐ น. ม่านหน้าต่างด้านโตะทานข้าว
ของคุณยายถูกเปิดออก ทำให้มองเห็นทัศนีย-
ภาพที่จัดตกแต่งไว้อย่างสวยงาม ต้นไม้ยืนต้น
ที่แผ่กิ่งก้านให้ร่มเงา ล้วนแต่ได้รับการอนุเคราะห์
จากเจ้าภาพผู้ใจบุญ ที่ร่วมกันสร้างวิมานหลังนี้
ถวายเป็นคุณยาย ด้วยรู้อยู่แก่ใจว่าคุณยาย
เปรียบเสมือนผืนนาบุญที่เต็มเปี่ยม อุดมไป
ด้วยแร่ธาตุ ที่พร้อมจะทำให้เมล็ดข้าวทุกเมล็ด
เจริญเติบโต และงอกงามได้อย่างสมบูรณ์

ข้าพเจ้ากับเปิ้ลได้ช่วยกันจัดเตรียมโต๊ะอาหารสำหรับคุณยาย เพื่อรอรับถาดอาหารที่จะมาส่ง พอรถส่งอาหารมาจอดที่หน้าโรงรถ ข้าพเจ้ากับเปิ้ลไปช่วยรับถาดอาหารจากพี่อมรรัตน์ พี่ต่าย พี่ตี๋ม แล้วนำมาจัดแยกประเภทไว้ที่โต๊ะอาหารของคุณยาย

พอจัดโต๊ะเสร็จแล้ว พี่อารีพันธุ์จะพาคุณยายลุกจากเก้าอี้นวมตัวเดิม มาที่โต๊ะอาหาร พอคุณยายนั่งลงที่เก้าอี้แล้ว เปิ้ลก็นำผ้ากันเปื้อนมาติดให้คุณยาย ข้าพเจ้าก็เอาผ้าอีกผืนหนึ่งรองไว้บนตักคุณยาย

จากนั้น...ข้าพเจ้าจึงได้กลับไปทานอาหาร

ที่อาศรมอุบาสิกา เพื่อนๆ อุบาสิกาเวลาเจอ
ข้าพเจ้า ก็จะช่วยอนุโมทนาบุญด้วยแล้วก็พูดว่า

“มีบุญมากจังเลยที่ได้อยู่ใกล้คุณยาย”

ข้าพเจ้าก็ตอบเขาไปว่า “สาธุ” ตอบไป
อย่างนั้นเอง แต่ขณะนั้นใจไม่ได้นึกถึงบุญเลย
คิดแต่เพียงว่า เดี่ยวต้องกลับกุฏิคุณยายไปให้
ตรงเวลา

พอคุณยายทานข้าวเสร็จแล้ว ท่านก็จะ
นั่งพักสักครู่ จากนั้นพี่อารีพันธุ์ก็จะพาคุณยาย
เดินย่อยอาหารบริเวณรอบๆ ระเบียบกุฏิ และ
หลังจากเดินย่อยอาหารแล้ว ท่านก็จะมานั่งที่
เก้าอี้νωมตัวเดิม

ถึงตอนนี้เป็นเวลาทีที่พ็อาร์พันธ์กับเป็ล
จะต้องทานอาหารแล้ว ส่วนข้าพเจ้าทานอาหาร
เสร็จแล้ว ก็จะมารับหน้าที่นั่งอยู่ข้างๆ คุณยาย
เพื่อคอยดูแลว่าท่านต้องการสิ่งใด

สักครู่คุณยายท่านก็หันมาทางข้าพเจ้า
แล้วก็ชี้มือออกไปนอกหน้าต่างกระจกใสบานโต
ที่ใกล้กับโต๊ะทานข้าวนั้น

ที่นอกหน้าต่างมีต้นกาสะลอง หรือ
เรียกอีกอย่างว่าต้นปีบ ปลูกใกล้กับตัวอาคาร
มากที่สุด ข้าพเจ้าเห็นนกเขาสองตัวกำลังช่วย
กันทำรัง มันสลับกันไปคาบกิ่งไม้เล็กๆ มาสาน
เป็นรังนก

ตอนนั้นข้าพเจ้าก็มีความคิดเกิดขึ้นในใจว่า “เรานี้มีบุญมากจังเลยที่ได้อยู่ใกล้คุณยาย”

พอความคิดลึ้นสุดลง คุณยายท่านหันหน้ามาจ้องที่ลูกน้อยหน้าตาของข้าพเจ้า เป็นแววดตาที่เด็ดเดี่ยวและเปี่ยมด้วยเมตตา ยิ่งนัก แล้วท่านก็พูดว่า

“เราอย่านึกนะว่าอยู่ใกล้ยาย แล้วจะได้บุญมาก คนที่จะได้บุญมาก คือคนที่นึกถึงบุญได้เท่านั้น เราต้องพึงบุญ พึ่งอย่างอื่นไม่สำเร็จหรอก ยายจะบอกให้”

ตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นมา เวลาที่เพื่อนอุบาสิกามาพูดกับข้าพเจ้าว่า “เธอมีบุญมากจัง

เลยที่ได้อยู่ใกล้คุณยาย”

ข้าพเจ้าก็ตอบเขาไปว่า

“สารุ แต่คุณยายบอกว่า

คนที่จะได้บุญมาก

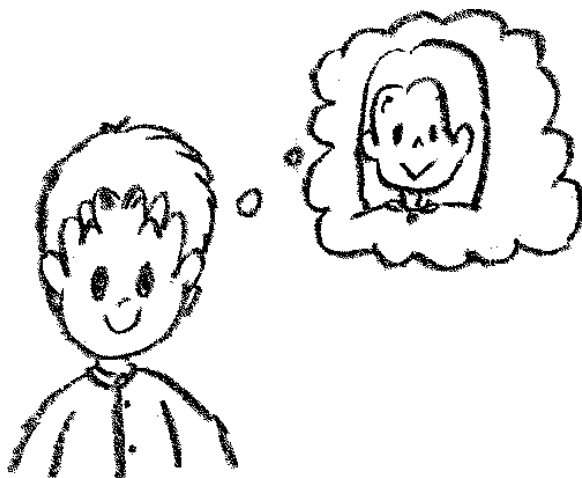
คือคนที่นึกถึงบุญได้เท่านั้นนะ”

ดวงจันทร์

กลางดวงใจ

๓๗

คุณยายสอนไว้

วันนั้นข้าพเจ้าไปตัดผมที่ตลาดบางชั้นริ้ว
ตัดเสร็จแล้วก็ต้องรีบกลับมารับบุญสลับกับเป็ล
เพื่อที่จะให้เป็ลได้กลับไปพักผ่อนตามเวลา

พอมาถึงประตูกุฎีที่ติดตั้งเป็นกระจกใส
บานใหญ่ ทำให้มองเห็นได้ทั้งข้างนอกและข้างใน
ข้าพเจ้าเห็นคุณยายนั่งอยู่ที่เก้าอี้ตัวเดิม เป็ล
นั่งอยู่ข้างๆ ท่าน

พอคุณยายเห็นข้าพเจ้า ท่านก็ก้มมือเรียกให้เข้าไปหาท่านใกล้ๆ ข้าพเจ้าก็เข้าไปนั่งอยู่ข้างๆ ท่าน ท่านหันมามองข้าพเจ้า พร้อมกับรอยยิ้มน้อยๆ แล้วท่านก็ถามข้าพเจ้าว่า

“ไฉ่หลานน้อย...เรามั่นตัวผู้ หรือตัวเมียวะ”

ข้าพเจ้ารีบหันหน้าไปหาเปิ้ล เพราะไม่รู้ว่าควรจะตอบท่านว่าอย่างไรดี เปิ้ลอมยิ้มแล้วหันหน้าไปมองทางหน้าต่างแทน

ข้าพเจ้าเลยตัดสินใจ กราบเรียนท่านไปว่า “หนูตัวเมียค่ะยาย”

คุณยายถึงกับหัวเราะออกมาจนเห็น

โทรศัพท์ แล้วท่านก็พูดว่า “พวกเราสวยจัง”

ข้าพเจ้าก็นึกถามคุณยายไปว่า “คุณยายคะ ผมลึ้นกับผมยาวอย่างไหนดีกว่ากัน”

คุณยายท่านชี้นิ้วมาที่หัวของข้าพเจ้า แล้วท่านก็พูดว่า

“ผมลึ้นดีกว่า ผมยาวเก็บฝุ่นเยอะ
แล้วก็เรื่องเยอะ

เป็นผู้หญิง ถ้าแต่งตัวเก่ง เต็มๆก็มี
ผู้ชายมาเกี้ยว พอมาเกี้ยวแล้วนะ มันก็ต้อง
ออกไปแต่งงาน

พอแต่งงานไป แต่งงานไป พี่มันก็
ซุ่มเอา เราอย่าไปแต่งงานนะไอ้หลานน้อย

จำเอาไว้ที่ยายสอนนี่ “รู้รีเปล่า”

ข้าพเจ้าก็กราบเรียนท่านไปว่า หนูไม่
แต่งงานหรือกยาย หนูจะอยู่ที่วัด อยู่กับยาย
ไม่ไปอยู่กับใคร

แล้วท่านก็บอกว่า

“เออดีแล้ว อยู่วัดนะ กินข้าวยายนะ
อย่าไปกินข้าวใคร”

วันนี้...ข้าพเจ้าได้เรียนรู้แล้วว่า

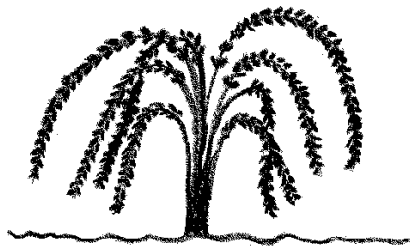
ชีวิตที่เรียบง่าย

ก็คือชีวิตที่เป็นอิสระนี่เอง

ดวงจันทร์ กลางดวงใจ

๔๒

จงเป็นดั่งต้นข้าวที่เติบโต

วันนี้...พี่อาร์พันธุได้พาคุณยายไปตรวจสุขภาพประจำปี ที่โรงพยาบาลวิภาวดีรังสิต ข้าพเจ้าได้มีโอกาสติดตามไปด้วย ไปถึงโรงพยาบาลเวลา ๐๘.๐๐ น.

พอรถของคุณยายมาถึงด้านหน้าประตูของโรงพยาบาล ก็มีบุรุษพยาบาลเข็นรถเข็นมาเทียบกับรถของคุณยาย

ที่อาร์พันธุซึ่งนั่งอยู่เบาะด้านหลังของคุณยายก็ลงจากรถ เพื่อไปเปิดประตูรถให้คุณยาย แล้วค่อยๆ พยุงคุณยายให้เดินมาถึงตรงจุดที่รถเข็นจอดอยู่

พอมาถึงรถเข็น คุณยายก็ยกมือขึ้นพนม แล้วก็พูดกับบุรุษพยาบาลว่า

**“คุณ สงสารยายด้วยนะ ยายแก่แล้ว
ยายไม่รู้หนังสือ”**

บุรุษพยาบาลเห็นคุณยายยกมือไหว้ตนเองเช่นนั้น ก็รีบยกมือไหว้ตอบกลับบ้าง

บุรุษพยาบาลได้เข็นรถพาคุณยายมาถึงบริเวณที่ต้องตรวจวัดความดัน ซึ่งจะมีพยาบาล

ที่ทำหน้าที่ตรวจวัดความดันนั่งประจำโต๊ะรออยู่

คุณยายได้ยกมือพนมขึ้นให้กับพยาบาล
ที่ทำหน้าที่วัดความดันพร้อมกับพูดว่า

**“คุณ สงสารยายด้วยนะ ยายแก่แล้ว
ยายไม่รู้หนังสือ”**

พยาบาลที่ทำหน้าที่วัดความดันเห็นคุณ
ยายยกมือไหว้ตนเอง ก็รีบยกมือของตนเอง
ไหว้คุณยายกลับทันที

พอถึงเวลาที่ต้องไปพบคุณหมอ บุรุษ
พยาบาลได้เข็นรถของคุณยายไปที่ห้องตรวจ
ซึ่งเป็นที่ที่คุณยายต้องเปลี่ยนอิริยาบถในท่านั่ง
เป็นท่านอนบนเตียง พอคุณหมอมาถึงห้องตรวจ

มายืนอยู่ข้างๆ เตี้ยงของคุณยาย คุณยายเห็นหน้าคุณหมอเท่านั้น มือทั้งสองของคุณยายก็พนมขึ้นแล้วก็พูดกับคุณหมอว่า

“คุณหมอ สงสารยายด้วยนะ ยายแก่แล้ว ยายไม่รู้หนังสือ”

จนกระทั่งเสร็จสิ้นการตรวจสุขภาพของคุณยาย บุรุษพยาบาลก็ได้เข็นรถพาคุณยายมาส่งที่หน้าทางออกของโรงพยาบาล เพื่อจะส่งคุณยายกลับ

พอรถเข็นมาจอดเทียบที่บรรดของคุณยาย ก่อนที่คุณยายจะขึ้นรถ คุณยายได้หันกลับไปหาบุรุษพยาบาลแล้วยกมือขึ้นพนมอีกครั้ง

แล้วท่านก็พูดว่า

**“ให้คุณได้บุญกับยายเยอะๆ นะ
สงสารยายนะ ยายแก่แล้ว”**

ไม่ว่าเขาจะเป็นใคร แต่ทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกให้แก่คุณยาย แม้จะเป็นหน้าที่ของเขาโดยตรงก็ตาม ต่างก็ได้รับสิ่งที่เท่าเทียมกันจากใจของคุณยาย

คุณยายไม่รู้หนังสือ แต่ดวงใจของคุณยายก็สามารถถ่ายทอดสิ่งที่มีคุณค่าให้คนอื่นได้รับรู้เสมอ

ข้าพเจ้าได้แต่คิดอยู่ในใจว่าทำไมคุณยายต้องทำอย่างนี้กับทุกคนด้วยนะ ได้แต่คิดเป็น

คำถามที่อยู่ในใจตลอดมา ไม่กล้าที่จะกราบเรียน
ถามคุณยายเลย

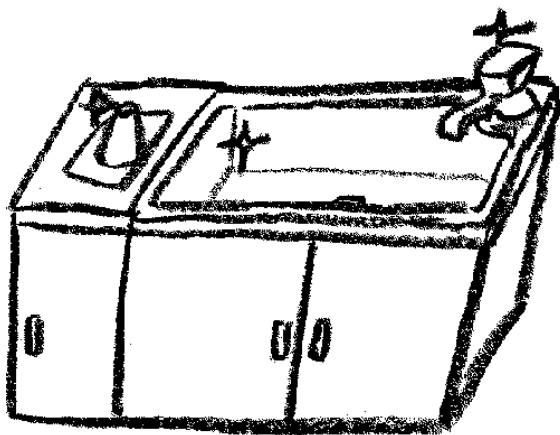
ณ วันนี้...

แม้ไม่มีคำสอนจากปากของคุณยายอีกแล้ว

แต่ภาพที่ปรากฏให้เห็นในวันนั้น

ยังคงเป็นบทเรียนที่ต้องจดจำตลอดไป

“จงเป็นดั่งต้นข้าวที่เต็มรวง”

สติที่สมบูรณ์

ขณะนั้น..เป็นเวลาท่มเศษๆ พี่อารีพันธุ์
และเป็ลกลับไปทำภาระกิจส่วนตัวที่บ้านพัก
ข้าพเจ้าอยู่ที่กุฏิคุณยายกับน้ำเล็ก ในเวลาค่ำ
เช่นนี้ คุณยายท่านจะคอยกำชับให้ปิดประตู
และหน้าต่างกุฏิให้เรียบร้อย

ท่านนั่งอยู่ที่เก้าอี้ตัวเดิม น้ำเล็กอยู่ทาง
ด้านขวามือของคุณยาย ส่วนข้าพเจ้านั่งอยู่
ทางด้านซ้ายมือ เวลานี้เป็นเวลาที่คุณยาย
ท่านจะเล่าเรื่องในอดีตให้ข้าพเจ้าฟังเสมอๆ

ท่านเล่าว่า “ยายเป็นลูกชานา พ่อชื่อพลอย แม่ชื่อพัน บ้านอยู่นครไชยศรี ตะวันยังไม่โผล่ ยายก็จูงควายไปนาแล้ว”

แล้วท่านก็หันมาถามข้าพเจ้าว่า “บ้านเราทำอะไรวะ”

ข้าพเจ้าก็กราบเรียนไปว่า “ที่บ้านหนูมีปู่เป็นชานาเหมือนกันคะยาย แต่ตอนนี้ปู่หนูตายไปแล้วคะ”

ท่านก็ถามต่อว่า “พ่อแม่เราละ”

ข้าพเจ้าก็กราบเรียนไปว่า “พ่อหนูเป็นครู แม่หนูก็เป็นครู แต่ว่าตอนนี้พ่อหนูตายไปแล้วคะ”

คุณยายท่านก็ถามอีกว่า “พ่อเราเป็น

อะไรตาย”

ข้าพเจ้าก็กราบเรียนไปว่า “พ่อหนูเป็นโรคหัวใจตายค่ะ แต่พ่อเคยสอนหนูไว้ว่า ชาวนาเป็นผู้มีพระคุณ ถ้าไม่มีชาวนาแล้ว เราก็คงไม่มีข้าวกินค่ะ”

คุณยายท่านยิ้มน้อยๆ เอนตัวพิงที่พนักเก้าอี้นุ่ม แล้วท่านก็ไม่ได้พูดอะไรต่อ

สักครู่..ท่านก็หันมาออกกับข้าพเจ้าว่า
“ไ้หลานน้อยพายายไปเข้าห้องน้ำหน่อย”

น้ำเล็กซึ่งนั่งอยู่ทางด้านขวามือคุณยายก็พูดกับข้าพเจ้าว่า “เดี๋ยวฉันพาไปเอง”

คุณยายได้หันมาพูดกับน้ำเล็กว่า “ไม่

เป็นไรคุณเล็กนั่งไปเถอะ อายุเยอะแล้ว ให้
เด็กๆ มันพาไป”

ข้าพเจ้ารู้ว่าคุณยายท่านเกรงใจน้ำเล็ก
มาก เพราะเวลาที่น้ำเล็กจะลุกขึ้นนั้น ดูไม่ค่อย
จะคล่องตัวแล้ว แต่ด้วยดวงใจแห่งความเคารพ
รักในคุณยายของน้ำเล็กนั้นเปี่ยมล้นยิ่งนัก

ข้าพเจ้ายื่นมือทั้งสองข้างให้คุณยายจับ
แล้วพยุงท่านลุกขึ้นจากเก้าอี้ ให้มือทั้งสองข้าง
ของคุณยายจับแขนทั้งสองข้างของข้าพเจ้าไว้
อย่างมั่นคง แล้วค่อยๆ พาคุณยายเดินไปที่
ห้องน้ำ

ระหว่างที่พาคุณยายเดินมานั้น ท่านจะ

พูดเสมอๆ ว่า “อยู่กับยาย เอบุญกับยายนะ ไอ้หลานน้อย”

พอมาถึงหน้าห้องน้ำ ข้าพเจ้าก็เอื้อมมือไปกดสวิทช์ไฟให้ไฟในห้องน้ำนั้นเปิด เมื่อคุณยายท่านเสร็จภารกิจแล้ว ท่านก็จะมาที่อ่างล้างหน้า หยิบแก้วน้ำที่วางคว่ำอยู่ในถาดให้หงายขึ้น ข้าพเจ้าเทน้ำที่อยู่ในขวด สำหรับใช้บ้วนปากใส่แก้วใบนั้นให้ท่าน

คุณยายท่านก็จะคอยสังเกต และบอกข้าพเจ้าเสมอว่า “ไม่ต้องมากนัก เาแค่ครึ่งแก้วก็พอ เหลือแล้วเดี๋ยวก็ทิ้ง นี่ถ้าไม่พอเราก็เติมใหม่ได้”

เมื่อคุณยายบ้วนปากเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าก็เปิดก๊อกน้ำที่ติดตั้งคู่กับอ่างนั้นเพื่อที่จะให้คุณยายท่านล้างแก้ว ข้าพเจ้าเปิดก๊อกน้ำตามความเคยชินของตัวเอง

คุณยายก็เอามือไปหมุนก๊อกน้ำนั้น ให้น้ำไหลแรงน้อยกว่าเดิม แก้วใบนั้นถูกล้างทั้งข้างนอกและข้างใน จนคุณยายท่านมั่นใจว่าสะอาดดีแล้ว จึงสลัดแก้วน้ำให้หยดน้ำที่เกาะติดตามแก้วนั้นหยดลงที่อ่าง แล้วจึงคว้าแก้วไว้ที่ถาดวางแก้วตามเดิม

แล้วท่านก็ปิดก๊อกน้ำ และหันมาพูดกับข้าพเจ้าว่า

“ใช้น้ำก็ต้องใช้ให้เป็น ใช้ไม่เป็น เดียว
ก็ต้องไปเป็นขี้ข่าน้ำ เนี่ยเวลาใช้น้ำนะ เรา
ต้องเปิดแต่พอดี พอดี จำไว้นะ ใ้อ่หลานน้อย”

แล้วท่านก็เปิดก๊อกน้ำนั้นอีกครั้ง ให้น้ำ
ไหลแต่น้อยแต่ไม่ขาดสาย

วิธีการล้างมือของท่านช่างสะอาดหมด
จดจริงๆ คุณยายท่านเอานิ้วมือแต่ละนิ้วสอด
สลับหว่างกันถูไปถูมา ให้ซอกนิ้วมือทั้งสองข้าง
นั้นสะอาด แล้วท่านก็พลิกถูหลังมือหน้ามือขวา
ซ้ายถูสลับไปสลับมา

จากนั้นก็เอามือทั้งสองข้างมาประกบกัน
ถูไปถูมา จนท่านมั่นใจว่าน้ำนั้นพาสิ่งสกปรก
หลุดออกไปหมดแล้ว ท่านจึงสลัดมือที่อ่าง แล้ว

ก็หมุนเกลียวปิดก๊อกน้ำจนแน่นสนิท

แล้วท่านก็พูดว่า “เวลาปิดน้ำก็ต้องปิด
ให้สนิท ถ้าปิดไม่สนิท เตียน้ำมันก็ไหล
ออกมาอีก”

พอท่านพูดเสร็จแล้ว ก็หันไปเช็ดมือกับ
ผ้าเช็ดมือที่แขวนไว้ที่ผนังห้องน้ำ เช็ดทุกซอก
นิ้วและนิ้วมือเช็ดทุกนิ้ว ทั้งหน้ามือและหลังมือ

จากนั้นท่านก็หยิบผ้าที่วางพาดขอบอ่าง
นั้น มาเช็ดหยดน้ำที่ติดตามอ่างให้แห้งสนิท
ทำเสมือนว่าอ่างนี้ยังไม่เคยมีใครใช้มาก่อนเลย

ข้าพเจ้าคิดว่าคุณยายท่านเสร็จจาก
ภารกิจแล้ว จึงยื่นมือให้ท่านจับ เพื่อที่จะพา

ท่านออกจากห้องน้ำไปที่เก้าอี้ตามเดิม

คุณยายท่านเอามือทั้งสองข้างจับที่แขนทั้งสองของข้าพเจ้าไว้ แล้วท่านก็ก้มดูที่พื้น เห็นผ้าเช็ดเท้ายังไม่เรียบร้อย แต่ท่านไม่สามารถจะก้มลงไปจัดให้เรียบร้อยตามเดิมได้

ท่านจึงบอกกับข้าพเจ้าว่า **“ไอ้หลานน้อย เราจัดผ้าให้ยายหน่อย ให้มันเรียบร้อย นะ”**

ข้าพเจ้าก้มลงจัดวางผ้าผืนนั้นให้เรียบร้อยเหมือนเดิม

เมื่อทุกอย่างเรียบร้อยแล้ว ข้าพเจ้าก็พาคุณยายออกจากห้องน้ำนั้น พोटัวของท่านออกมาพันประตูห้องน้ำได้

ท่านก็พูดกับข้าพเจ้าว่า “ปิดไฟซะไ้
หลานน้อย ไฟดวงไหนไม่ได้ใช้ เราก็กัดซะ
อย่าเปิดทิ้งไว้”

ณ วันนี้...อิริยาบถต่างๆ ที่คุณยายปฏิบัติ
เป็นกิจวัตรประจำวันนั้นได้บอกให้ข้าพเจ้ารู้ว่า

“ถ้าเรามีใจจรดอยู่ที่ศูนย์กลางกายได้
ตลอดเวลา

เราจะทำทุกสิ่งทุกอย่างได้ดีที่สุด

ใจที่จรดศูนย์กลางกายตลอดเวลานั้น...

คือสติที่สมบูรณ์นี่เอง”

ทานข้าวยานะ

ภาษาของคุณยาย

วันหนึ่ง..ข้าพเจ้าได้มีโอกาสติดตามคุณยายไปชมวัดในเวลาเย็น ข้าพเจ้านั่งอยู่ด้านหลังของรถไฟฟ้า ซึ่งเป็นรถที่ใช้พลังงานไฟฟ้าจากแบตเตอรี่ ลักษณะคล้ายรถที่ใช้ในสนามกอล์ฟ เบิ้ลเป็นคนขับรถ ข้าพเจ้ามีหน้าที่เป็นคนวิ่งไปเปิดแผงเหล็ก ที่หน้าอาคารประชาสัมพันธ์ แผงเหล็กนี้มีเอาไว้กั้นรถยนต์ไม่ให้วิ่งเข้าไปในเขตสังฆาวาส เพราะจะทำเสียดัง

รบกวนพระที่กำลังปฏิบัติธรรมอยู่

พอรถไฟฟ้าของคุณยายแล่นผ่านหน้าอาคารประชาสัมพันธ์ กำลังจะเลี้ยวซ้ายไปทางโบสถ์ ข้าพเจ้าก็เห็นฝ่าซื่อ (นักบวชหญิงชาวจีน) สองคนเดินชมโบสถ์ และกำลังจะเดินผ่านมาทางนี้

ตอนนั้นข้าพเจ้าคิดว่า ฝ่าซื่อสองคนนี้จะรู้จักคุณยายของข้าพเจ้าหรือเปล่าหนอ พอกระแสของความคิดจบลง พลันเสียงคุณยายก็ดังขึ้น

“สวัสดิ์คุณ เชิญตามสบายนะไม่ต้องเกรงใจนะ”

ฝ่าซื่อสองคนนั้นทำหน้าที่งๆ ดูเหมือน
ว่ากำลังพยายามทำความเข้าใจกับภาษาที่คุณ
ยายพูดออกไป

พอรถแล่นเข้าไปใกล้อีก มือของคุณยาย
ก็ยังคงพนมอยู่อย่างนั้น แล้วก็พูดต่อว่า

**“คุณทานข้าวแล้วยัง ทานข้าวยายนะ
ไม่ต้องเกรงใจนะ”**

คำพูดประโยคนี้คุณยายจะพูดซ้ำแล้วซ้ำ
อีก ข้าพเจ้าคิดอยู่ในใจว่าเขาไม่รู้เรื่องหรือยาย
พอความคิดลึ้นสุดลง ภาพที่เห็นในขณะนั้นมัน
เปลี่ยนความรู้สึกนึกคิดของข้าพเจ้าไปทันที ช่าง
เป็นภาพที่กลมกลืนกันจริงๆ เลย ฝ่าซื่อทั้งสอง

น้อมศีรษะของตนเองลงต่ำ แล้วยกมือขึ้นพนม
เหมือนอย่างที่คุณยายทำ ทำอยู่นานทีเดียว

ลักครู่ฝ่าชื่อท่านหนึ่งก็เอื้อมมือมาที่มือ
ของคุณยาย แล้วก็ดึงเอามือของคุณยายไป
วางบนศีรษะของเขา ฝ่าชื่ออีกคนหนึ่งก็ทำตาม

ตอนนั้นข้าพเจ้าแอบมองไปที่ใบหน้าของ
คุณยาย เห็นรอยยิ้มที่แฝงไว้ด้วยความเมตตา
ยิ่งนัก เป็นภาพที่ข้าพเจ้าไม่มีวันลืมเลือนเลย

หลังจากฝ่าชื่อทั้งสองเดินจากไป คุณ
ยายก็หันกลับมาพูดกับข้าพเจ้าว่า

**“ไฉ่หลานน้อย จำไว้นะ คนเขามาไกล
ต่างบ้านต่างเมืองมา เราต้องหาข้าวหาน้ำ**

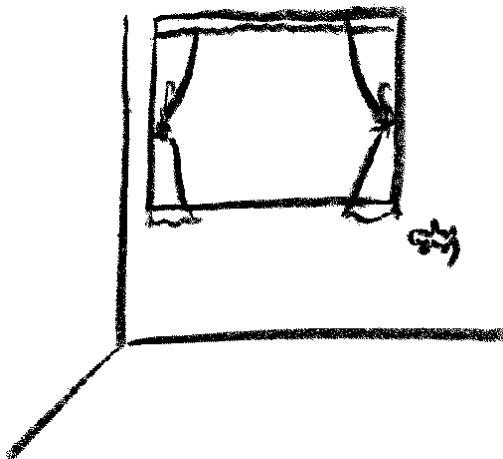

ให้เขากินนะ อย่าปล่อยให้เขาอดๆ อยากรๆ
นะ เขาไม่รู้จักใคร สงสารเขา จำไว้นะ”

ต่างชาติ ต่างภาษา ต่างวัฒนธรรม มา
วัดครั้งแรก ไม่รู้จักคุณยาย ไม่รู้ว่าคุณยายเป็น
ใคร แต่คุณยายก็ได้ใช้ภาษาที่ติดตัวคุณยาย
มาตลอดชีวิต ถ่ายทอดมาเป็นกระแสใสๆ ให้
ผ่าซื่อทั้งสองได้รับรู้

ภาษาที่อยู่ในใจของคุณยาย

คือภาษาแห่งความเมตตาตัวเอง

กำลังใจ...จากคุณยาย

๑๗.๐๐ น. เป็นเวลาที่พี่อาร์พันธุ์ต้องพาคุณยายไปที่เรือนอีกหลังหนึ่ง ที่มีระเบียบเป็นตัวเชื่อมต่อ เพื่อที่จะให้ท่านได้อาบน้ำ เวลาที่คุณยายไม่อยู่ที่เรือนหลังนี้ข้าพเจ้าจะมารับบุญทำความสะอาดที่เรือนนี้

ขั้นตอนการทำความสะอาดจะเริ่มต้นจาก กล่องใส่ผ้ามาندانบน ผ้ามา น ขอบหน้าต่าง และถ้าภายในห้องมีจิ้งจกหลงเข้ามา

เมื่อไร ข้าพเจ้าจะต้องจับมันออกไปให้ได้

การจับจิ้งจกนั้น ถ้ามันอยู่สูงติดเพดานก็ต้องเอาไม้กวาดเขี่ยให้มันลงมาที่พื้น พอลงมาที่พื้นแล้ว ก็โยนผ้าให้คลุมตัวมัน ไม่ให้มันวิ่งรอดผ้าไปได้ แล้วค่อยๆ เอามือไปรวบชายผ้าให้จิ้งจกเข้าไปอยู่ในผ้า จากนั้นก็นำไปปล่อยที่นอกกุฏิ

บางครั้งจิ้งจกตกใจ ถึงกับสลัดหางของมันให้ขาดออกจากตัว เพื่อให้เราสนใจหางแทนตัวของมัน จากนั้นมันก็หนีไปไหนต่อไหนได้ ข้าพเจ้าเพิ่งมารู้จักวิธีเอาตัวรอดของจิ้งจกจากที่นี่

เมื่อก่อนจับจิ้งจกครั้งใด พอมือไปโดนตัว

มันเท่านั้น หากก็ขาดทันที ทำให้เข้าใจไปว่า
เราเป็นคนทำทางจิ้งจกขาด รู้สึกไม่สบายใจ
และกังวลใจมาก

พอเสร็จจากการทำความสะอาดด้าน
บนเรียบร้อยแล้ว ก็จะมาเก็บเศษฝุ่นที่ลงมาอยู่
ด้านล่าง การเก็บฝุ่นจะใช้ไม้กวาดไม่ได้ เพราะ
การกวาดนั้นจะทำให้ฝุ่นฟุ้งกระจายมากขึ้น
ต้องใช้ผ้าชุบน้ำบิดให้แห้งถูถอยหลังไปเรื่อยๆ

ผ้าส่วนที่เปื้อนฝุ่นจะถูกพับกลับเข้าไป
อยู่ด้านใน เมื่อผ้าเปื้อนฝุ่นมากแล้ว จึงนำ
ผ้ามาซักน้ำลัทธิหนึ่งแล้วบิดให้แห้ง กลับมาถู
ต่อไปเรื่อยๆ จนกว่าจะเสร็จ

วันนี้..ดูยังไม่เสร็จเลย แต่คุณยายกลับมา

ที่ห้องแล้ว ท่านเดินมานั่งที่เก้าอี้ตัวเดิม..แล้ว
ท่านก็พูดว่า **“ขยันจังเว้ยไอ้หลานน้อยกุ”**

ข้าพเจ้ารู้ว่าพี่อารีพันธุ์ยังอยู่กับคุณยาย
เลยไม่ได้หันไปหาท่าน ยังคงดูต่อไปเรื่อยๆ

การดูห้องในครั้งนี่ข้าพเจ้าสังเกตพบว่า
ถ้าดูด้วยตาเปล่า พื้นห้องนี้ไม่สกปรกเลย เพราะ
มองไม่เห็นฝุ่นแม้สักชนิดเดียว แต่เมื่อใดที่เรา
เอาผ้ามาถูห้อง ก็จะได้เห็นฝุ่นนั่นติดเต็มผืนผ้า

ข้าพเจ้าได้ขบคิดผุดขึ้นมาว่า แม้บางครั้ง
คนเราจะไม่มีความรู้สึกนึกคิดที่ไม่ดีอยู่ในใจ
เลย แต่กิเลสที่ตกตะกอนอยู่ในใจนั้นยังคงมีอยู่

พอข้าพเจ้ากลับมาใกล้บริเวณเก้าอี้นวมที่

คุณยายนั่งอยู่ ท่านก็เอามือของท่านมาแตะที่
แผ่นหลังของข้าพเจ้าแล้วท่านก็พูดว่า

“เอาบุญกับยายนะไอ้หลานน้อย

เราทำอะไรไว้เราก็ได้อย่างนั้นแหละ”

ข้าพเจ้ารับรู้ว่่าสิ่งที่คุณยายพูดนั้นคือ
กำลังใจที่เต็มเปี่ยมที่บอกให้รู้ว่าไม่ว่าเราจะทำ
อะไรก็ตามในบุญสถานแห่งนี้

สิ่งที่เราได้รับนั้นเป็นสิ่งที่มีความมากที่สุด

สิ่งนั้นก็คือ..บุญนี่เอง

บ้านของคุณยาย

วันนี้เป็นวันที่คุณยายนอนพักอยู่ที่เตียง ท่านไม่สบาย พี่อารีพันธุ์โทรศัพท์ปรึกษาอาการของคุณยายกับคุณหมอตลอด ส่วนข้าพเจ้า และเบิ้ลนั่งอยู่ที่ปลายเตียงของคุณยาย เพื่อ นวดฝ่าเท้าให้ท่าน

สักครูพี่อารีพันธุ์ ก็หันมาบอกให้เบิ้ลไป ชงยาให้คุณยาย ข้าพเจ้ายังคงนวดฝ่าเท้าของ ท่านไปเรื่อยๆ จนกระทั่งเบิ้ลนำยาที่ชงเสร็จแล้ว

มาให้คุณยาย น้ำเล็กกับพีอู๋ ก็ช่วยกันพยุงตัวคุณยายให้ท่านลุกขึ้นนั่ง เพื่อจะทานยาได้ถนัด ข้าพเจ้ารีบไปเอากระโถนกับแก้วใส่น้ำมาเตรียมไว้ เพื่อให้คุณยายบ้วนปาก หลังจากทานยาแล้ว

พอคุณยายทานยา และบ้วนปากเสร็จ น้ำเล็กก็หยิบกระดาษทิชชูที่พับวางอย่างเป็นระเบียบอยู่ข้างๆ เตียง เซ็ดที่ริมฝีปากคุณยาย แล้วก็ค่อยๆ พยุงท่านให้นอนลงอีกครั้งหนึ่ง

ส่วนข้าพเจ้าเอากระโถนไปทำความสะอาด แล้วก็กลับมานั่งนวดฝ่าเท้าท่านต่อ ลักครู่คุณยายก็หันมาที่พีอารีพันธ์ แล้วก็พูดว่า “อารีพันธ์ ยายอยากกลับบ้านแล้ว”

พีอารีพันธ์รีบวางสายโทรศัพท์ที่กำลังคุย

กับคุณหมอ กลับมานั่งอยู่ข้างๆ เตียงคุณยาย
แล้วก็พูดว่า

“ยายขา บ้านยายอยู่ที่นี่แล้วค่ะ”

คุณยายท่านไม่พูดอะไร หันหน้าเข้า
ข้างฝาห้องอีกด้านหนึ่ง

ข้าพเจ้านั่งคิดอยู่ในใจว่า ถ้าคุณยาย
ท่านหายป่วยแล้ว น่าจะพาคุณยายกลับไปเยี่ยม
บ้านที่นครไชยศรีบ้างนะ

สักครู่เป็ลก็มานั่งข้างๆ ข้าพเจ้าก็ถ่ายทอด
ความคิดนี้ให้กับเป็ลได้รับรู้ แต่เป็ลคิดไม่
เหมือนกับข้าพเจ้าเลย เป็ลคิดว่าบ้านของคุณ
ยายคือกุฏิหลังแรกที่อยู่ภายในรั้ววัด ซึ่งท่านเคย

อยู่มานาน

สักครู่หนึ่ง...พระเดชพระคุณหลวงพ่อตัดชีโว๊กแวะมาเยี่ยมคุณยาย พอคุณยายเห็นหลวงพ่อมายืนอยู่ข้างๆ มือทั้งสองของท่านก็พนมขึ้น แล้วก็พูดว่า **“หลวงพ่อตัดตะยายไม่สบาย”**

สักครู่หลวงพ่อก็สั่งให้เปลี่ยนทิศทางการตั้งเตียงของคุณยาย มาอีกด้านหนึ่งของห้อง แล้วสั่งให้เปิดหน้าต่างบางบานออก

ต่อมา พระเดชพระคุณหลวงพ่อัมมชโย ก็มาถึงที่กุฏิคุณยาย พอรถจอดเท่านั้น หลวงพ่อก็รีบเดินมาที่ห้องของคุณยาย มายืนอยู่ที่ข้างๆ เตียงคุณยาย แล้วบอกให้ข้าพเจ้าหันพัดลมเอา

ด้านหน้าของพัดลมออกไปทางประตูกุฏิ เพื่อที่จะ
ให้พัดลมดูดอากาศใหม่เข้ามาแทนที่

คุณยายพอเห็นหลวงพ่อัมมชโยเท่านั้น
ท่านก็พนมมือแล้วก็พูดว่า

“หลวงพ่อ ยายอยากกลับบ้านแล้ว”

หลวงพ่อัมมชโยท่านก็พูดกับคุณยายว่า
“ยาย ยายต้องอยู่ให้ถึง ๑๒๐ ปีก่อนนะยาย
อยู่ฉลองธรรมกายเจดีย์ก่อน นะยายนะ”

คุณยายไม่ได้พูดอะไรตอบ ได้ยินแต่
เสียงที่บอกว่า “อือ” แล้วแสดงอาการพยัก
หน้าตอบรับหลวงพ่อเท่านั้นเอง

พอคุณยายหลับแล้ว หลวงพ่อทั้งสอง ก็

ออกมาดูปรึกษาอาการของคุณยายกับพี่อาร์-
พันธ์ ที่บริเวณระเบียบงนอกกุฏิ

ส่วนข้าพเจ้ายังคงนั่งเฝ้าคุณยายอยู่ข้างๆ
และอดคิดไม่ได้ว่า บ้านคุณยายอยู่ไหนกันหนอ
ทำไมไม่มีใครบอกได้เลย เพราะว่าหลวงพ่อกับ
สองก็ไม่ได้บอกเลยว่าจะพาคุณยายไปบ้านเมื่อไร

สักครู่...เป็ลก็ชวนข้าพเจ้าออกไปกราบ
หลวงพ่อกับสองที่ด้านนอกกุฏิ พอกราบเสร็จ
หลวงพ่อก็ยิ้มชโย ก็หันมาพูดกับเป็ลและข้าพเจ้า
ว่า

**“ให้ดูแลคุณยายให้ดีนะ ท่านเป็น
ประดุจพระเจดีย์องค์หนึ่งเลยทีเดียว”**

พอหลวงพ่อกับสองพูดเสร็จ ข้าพเจ้าก็รู้สึกว่

ชนลุกไปทั้งตัวเลย

ณ...วันนี้ข้าพเจ้ารู้แล้วว่าบ้านของคุณ
ยายไม่ใช่บ้านที่อยู่นครไชยศรี ไม่ใช่กุฎิที่ชื่อว่า
“ปรนิมมิตตวสวัตติ” ไม่ใช่ที่ไหนๆ ในโลกนี้ และ
ไม่มียานพาหนะใดใดที่วิเศษสุดในโลกนี้จะพาไป
ได้เลย นอกจากคุณความดี ที่ใสสะอาด บริสุทธิ์
เท่านั้น จึงจะกลับไปบ้านหลังนี้ได้

คุณยายกลับบ้านไปแล้ว ไกลมาก แต่
ก็ไม่เคยไกลจากใจของข้าพเจ้าและใครๆ เลย

ตราบใด...ที่โลกนี้ยังมีดวงจันทร์

ตราบนั้น...คุณยายยังคงอยู่ ณ ที่กลาง
ใจของข้าพเจ้าและทุกๆ คนเสมอ

ดวงจันทร์ กลางดวงใจ

ISBN ๙๗๔-๘๗๙๔๓-๔-๒

ที่ปรึกษา พระมหาสุวิทย์ วิฑูเรสโก ป.ธ. ๙
อารีพันธุ์ ตรีนุสรณ์

ผู้เขียน สยามพร รัชชิสกรณ์

บรรณาธิการบริหาร อรนุช จิตติญาณพร

ทีมบรรณาธิการ ดุษฎีวรรณ เพ็ชรน้ำลีน ชนิตา จันทราศรีไศล
สุนิดา นาคเสน ธยานี สุภาวิมล
จารุวรรณ วกินสกุล นิรมล เตียงพิทยากร

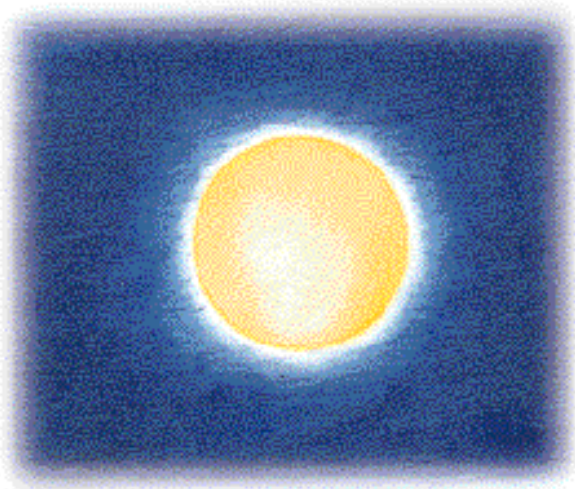
ออกแบบรูปเล่ม พระวุฒม์ สุวทูตมิโก
วัลลภ นิลถนอม

ภาพวาด ปิยนันท์ บุญสูง / โสรัจจะ ภูเพียงใจ

ภาพ ศูนย์ภาพนิ่ง สำนักประชาสัมพันธ์

พิมพ์ครั้งที่ ๑ ๕,๐๐๐ เล่ม

ลิขสิทธิ์ มูลนิธิธรรมกาย ๒๓/๒ หมู่ ๗ ต.คลองสาม
อ. คลองหลวง จ. ปทุมธานี ๑๒๑๒๐

ดวงธรรมนำจิตใจ
ให้ส่องไสเเหมือนพระจันทร์
เหมือนปีกนกที่ป้องกัน
ให้ตัวฉันพบสิ่งดี